

บันทึก

เรื่อง การนำที่ดินที่เวนคืนเพื่อสร้างทางหลวงเทศบาล (ถนนสายรัชดาภิเษก)
ไปใช้ในการประกอบกิจการโรงงานผสมยางมะตอย

กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ได้มีหนังสือด่วนมาก ที่ วว ๐๓๐๕/๕๕๖๓ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า กรมควบคุมมลพิษได้รับเรื่องร้องทุกข์จากราษฎรซึ่งอาศัยอยู่ในหมู่บ้านโพธิ์นิเวศน์ แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ว่า สำนักการโยธา กรุงเทพมหานคร ได้ประกอบกิจการโรงงานผสมยางมะตอย ตั้งอยู่ที่ถนนรัชดาภิเษกบริเวณเชิงสะพานต่างระดับข้ามถนนวิภาวดีรังสิต แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ทำให้เกิดก๊าซและฝุ่นละอองรบกวนประชาชนที่อาศัยอยู่ในบริเวณใกล้เคียง

ในการนี้กรมควบคุมมลพิษได้จัดส่งเจ้าหน้าที่ไปตรวจสอบปริมาณก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ และฝุ่นละอองในบรรยากาศแล้วปรากฏว่า ไม่เกินค่ามาตรฐานตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ.๒๕๓๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๓๕ เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไป แต่กรมควบคุมมลพิษเห็นว่า การประกอบกิจการผสมยางมะตอยดังกล่าวจะก่อเหตุรำคาญแก่ราษฎรที่อาศัยอยู่บริเวณข้างเคียง

กรมควบคุมมลพิษได้มีหนังสือ ที่ วว ๐๓๐๕/๕๕๐ ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๙ ขอให้สำนักการโยธา กรุงเทพมหานคร ควบคุมดูแลการประกอบกิจการโรงงานผสมยางมะตอยมิให้ก่อเหตุรำคาญแก่ราษฎรที่อาศัยอยู่บริเวณใกล้เคียง สำนักการโยธา กรุงเทพมหานคร ได้มีหนังสือที่ กท ๔๐๐๐/๑๕๒๖ ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๓๙ แจ้งว่า โรงงานผสมยางมะตอยดังกล่าวเป็นโรงงานที่ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ใช้กันในประเทศโดยทั่วไป เรื่องกลิ่นที่เกิดขึ้นนั้นเป็นกลิ่นของยางแอสฟัลต์ผสมร้อนที่ระเหยออกขณะทำการขนส่ง ซึ่งได้แก้ไขโดยใช้ผ้าใบคลุมรถบรรทุกทุกคัน และได้ทำถนนเส้นทางเข้า - ออกทางด้านคลองเปรมประชากรซึ่งอยู่ห่างจากบ้านประชาชนเกี่ยวกับฝุ่นละอองที่ฟุ้งกระจาย ได้จัดเจ้าหน้าที่ดูแลรักษาความสะอาด โดยการใช้รถดูดฝุ่นและฉีดน้ำเพื่อกำจัดฝุ่นอยู่ตลอดเวลา สำหรับการขนส่งวัสดุต่าง ๆ ได้กำหนดให้รถบรรทุกเข้า - ออกเฉพาะทางด้านริมคลองเปรมประชากรเท่านั้น

กรมควบคุมมลพิษพิจารณาข้อเท็จจริงของกรุงเทพมหานครแล้ว เห็นว่าสำนักการโยธา กรุงเทพมหานครยังมิได้แก้ไขปัญหาคือความเดือดร้อนของราษฎรให้หมดไป และโดยปรากฏตามคำร้องเรียนของราษฎรว่าที่ดินอันเป็นที่ตั้งของโรงงานผสมยางมะตอยนั้นได้มาโดยการเวนคืนตามพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างทางหลวงเทศบาลสายรัชดาภิเษก ในท้องที่แขวงวัดท่าพระ เขตบางกอกใหญ่ แขวงตลาดพลู แขวงบุคคโล เขตธนบุรี แขวงคลองเตย เขตพระโขนง แขวงสามเสนใน เขตพญาไท แขวงห้วยขวาง เขตห้วยขวาง แขวงลาดยาว เขต

บางเขน และแขวงบางซื่อ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร พ.ศ.๒๕๒๖ การนำที่ดินไปใช้ก่อสร้างโรงงานผสมยางมะตอยจึงเป็นการนำที่ดินที่เวนคืนไปใช้เพื่อการอื่นเป็นการผิดวัตถุประสงค์ในการเวนคืนที่ดินแปลงดังกล่าว กรมควบคุมมลพิษจึงขอหาหรือว่า กรุงเทพมหานครจะใช้ที่ดินบริเวณที่เวนคืนเพื่อก่อสร้างทางหลวงเทศบาลสายรัชดาภิเษก ตั้งโรงงานผสมยางมะตอยเพื่อใช้ซ่อมแซมถนนสายอื่นๆ ได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๑๐) ได้พิจารณาข้อหาหรือโดยได้ฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากผู้แทนกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม (กรมควบคุมมลพิษ) และผู้แทนกรุงเทพมหานครแล้ว เห็นว่า ตามมาตรา ๗ (๑) (ข)^๑ แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ.๒๕๒๒ ประกอบกับ ข้อ ๓^๒ และข้อ ๔^๓ แห่งระเบียบคณะกรรมการกฤษฎีกา ว่าด้วยการรับปรึกษาให้ความเห็นทางกฎหมายของกรรมการร่างกฎหมาย พ.ศ.๒๕๒๒ การให้ความเห็นทางกฎหมายแก่กระทรวง ทบวง กรม รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐที่หาหรือ จะต้องเป็นเรื่องที่หน่วยงานของรัฐนั้นๆ มีปัญหาทางกฎหมายในการปฏิบัติหน้าที่ในการใช้อำนาจตามกฎหมายนั้นโดยตรง แต่กรณีที่กรมควบคุมมลพิษหาหรือมานั้น เป็นเรื่องที่เกิดจากการที่ได้รับคำร้องเรียนจากราษฎร เกี่ยวกับการประกอบกิจการโรงงานผสมยางมะตอยของกรุงเทพมหานครที่อ้างว่าทำให้เกิดก๊าซและฝุ่นละอองรบกวนประชาชนที่อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียง เมื่อปรากฏว่าในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพ

^๑ มาตรา ๗ คณะกรรมการกฤษฎีกามีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) กรรมการร่างกฎหมาย

(ก) จัดทำร่างกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับหรือประกาศตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรี หรือมติของคณะรัฐมนตรี

(ข) รับปรึกษาให้ความเห็นทางกฎหมายแก่หน่วยงาน รัฐวิสาหกิจ หรือตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรี หรือมติคณะรัฐมนตรี

(ค) เสนอความเห็นและข้อสังเกตต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการให้มีกฎหมายหรือแก้ไขปรับปรุง หรือยกเลิกกฎหมาย

ฯลฯ

ฯลฯ

^๒ ข้อ ๓ กรรมการร่างกฎหมายจะพิจารณาให้ความเห็นทางกฎหมายแก่บุคคลดังต่อไปนี้

(๑) คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรี

(๒) กระทรวง ทบวง กรม

(๓) รัฐวิสาหกิจ

(๔) คณะกรรมการซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายเฉพาะเรื่องโดยผ่านทางกระทรวง ทบวง กรม ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในงานธุรการของคณะกรรมการนั้นๆ

ฯลฯ

ฯลฯ

^๓ ข้อ ๔ เพื่อให้การปฏิบัติราชการเป็นไปตามขั้นตอนบริหารราชการแผ่นดิน เรื่องที่กรรมการร่างกฎหมายจะพิจารณาให้ความเห็นทางกฎหมาย จะต้องเป็นเรื่องที่ได้รับการปรึกษาหารือระหว่างส่วนราชการที่มีหน้าที่รับผิดชอบหรือรักษาการตามกฎหมายแล้ว เว้นแต่จะเป็นกรณีเร่งด่วนหรือมีความจำเป็นอย่างอื่นตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีจะได้มีมติหรือคำสั่ง

สิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๓๕ ที่กรมควบคุมมลพิษมีหน้าที่รับผิดชอบในการควบคุมการปฏิบัติตามกฎหมายดังกล่าว กรมควบคุมมลพิษได้ตรวจสอบสภาพพื้นที่แล้ว ปรากฏว่าปริมาณก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์และฝุ่นละอองในบรรยากาศไม่เกินค่ามาตรฐานตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ.๒๕๒๒) กรณีจึงไม่มีปัญหาในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๓๕ แต่อย่างไรก็ตาม ปัญหาว่ากรุงเทพมหานครนำที่ดินที่ได้จากการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อก่อสร้างทางหลวงเทศบาลสายรัชดาภิเษกไปใช้ประกอบกิจการโรงงานผสมยางมะตอยเป็นการใช้ที่ดินผิดไปจากวัตถุประสงค์ของการเวนคืนหรือไม่นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา(กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๑๐) เห็นว่า ไม่ใช่เป็นเรื่องที่อยู่ในความรับผิดชอบตามอำนาจหน้าที่ของกรมควบคุมมลพิษ คณะกรรมการกฤษฎีกาจึงไม่พิจารณาให้ความเห็นตามที่หารือ อย่างไรก็ตาม เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติราชการ หากกรมควบคุมมลพิษเห็นว่า การประกอบกิจการโรงงานนั้นควรที่จะได้รับการแก้ไข กรมควบคุมมลพิษอาจประสานงานโดยแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานนั้นต่อไปได้

(ลงชื่อ) อัคราทร จุฬารัตน

(นายอัคราทร จุฬารัตน)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤศจิกายน ๒๕๔๐